ESTE *VA (VRA, VREA) SĂ ZICĂ* COPULĂ VERBALĂ ?

Alexandrina Grădinaru
Constanța

*Est-ce **va (vra, vrea) să zică** copule verbale? (Résumé)*

*Cet article démontre que, dans le contexte du verbe-copule, **va să zică –** "c'est-à-dire" (avec ses deux variantes phonétiques: **vrea să zică,** qui est aussi la forme étymologique de la construction, et **vra să zică**, forme populaire et archaïque), cette construction n'est qu'une locution adverbiale qui représente une "marque" d'ellipse pour un verbe copulatif.*

1. Lexiconul verbului copulativ, în viziunea unor gramatici, include construcția **va să zică** (cu variantele sale fonetice **vrea (vra) să zică**) atunci când are sensul "înseamnă", părând să satisfacă două criterii de copulativitate: al sinonimiei[1] şi al contextului.

Ne propunem să examinăm posibilitatea construcției **va să zică**[2] de a fi copulativă şi să demonstrăm că este o construcție noncopulativă.

În scopul de a pune în evidență complexitatea acesteia, am notat considerațiile care apar în gramatici privind vechimea, utilizarea, distribuția etc. şi am conceput două anexe: una cu descrierea şi interpretarea gramaticilor, alta cu descrierea din dicționare explicative ale limbii române.

2. Generalități privind construcția **va să zică** şi variantele sale **vrea (vra) să zică**, precum şi **care va (vrea, vra) să zică**.

Variantele **va (vrea, vra) să zică** interferează cu **care va (vrea, vra) să zică,** ambele grupări figurând în aproape toate gramaticile[3], la capitolele despre coordonarea conclusivă. Despre ambele grupuri de variante se fac următoarele observații:

- sunt "utilizate frecvent în limba vorbită"[4];
- aparțin registrului popular[5];
- aparțin registrului familiar[6];
- parazitează comunicarea, ca şi conjuncția coordonatoare conclusivă **deci**: "Apariția nejustificată de înțeles, […] a elementelor specific conclusive *deci*, *vasăzică*

[1] "[...] singur criteriul sinonimiei este cu totul insuficient pentru stabilirea calității de locuțiune"- Gabriela PANĂ DINDELEGAN, 1994, p. 82.
[2] Vom subînțelege pe întregul parcurs al lucrării şi variantele sale fonetice **vrea (vra) să zică**.
[3] GLR[2] II, p. 252-253; IORDAN, 1956, p. 696-697 etc.; v. anexa I.
[4] GLR[2], II, p. 253 şi 426 (corespunzând la două capitole redactate de doi autori diferiți: Mircea MITRAN şi, respectiv, Fulvia CIOBANU); CONSTANTINESCU-DOBRIDOR, 1994, p. 330; Suzana Carmen DUMITRESCU, 1979, p. 103 ș.a.
[5] DIMITRIU, 1999, p. 795.
[6] Mioara AVRAM, 1997, p. 415; DIMITRIU, 1999, p. 795.

BDD-A3626 © 2003 Ovidius University Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-16 16:55:57 UTC)

în situaţii cum ar fi începutul unui enunţ răspuns la o întrebare (- *Ce puteţi declara? - Deci am de spus următoarele...*[...]) transformă propoziţiile care conţin asemenea elemente în conclusive ilogice"[7];

- **va să zică** şi **deci** sunt *automatisme*[8] sau *ticuri verbale*[9], folosirea lor fiind "nejustificată[10];

- sunt utilizate "de obicei preferenţial", "de către *anumiţi* (s.a.) vorbitori de limbă română"[11], ca de exemplu basarabenii, care, de multe ori îşi încep comunicarea cu **(care) v(r)a să zică**[12];

- sunt, de multe ori, inserţiuni incidente de tipul "cuvinte de umplutură"[13];

- au efect stilistic[14];

- apar frecvent în limba actuală, mai ales în stilul publicistic[15];

- "nu apar în limba veche"[16]. Observaţia se susţine şi prin faptul că Aida TODI, 2001, nu menţionează construcţia;

- au apărut în secolul al XIX-lea[17];

- **va să zică** este locuţiune cu ahaismul fonetic **va**[18];

- ca proprie remarcă, considerăm că poate fi identificat, ca fapt de oralitate a limbii literare, în stilul ştiinţific, la Titu MAIORESCU în *Prelegeri de logică, 1863*[19], texte în care este utilizat **va să zică**:

(i) "Logica [la greci n.n.] era arta de a ne deprinde a convinge pe cineva, **va să zică** [**vasă-zică** ortografiat în MAIORESCU, 1988, p. 99] (s.n.) a purcede de la nişte regule stabile în capul nostru şi apoi a ajunge pe acelaşi tărâm să ieşim la aceeaşi concluziune."[20]

(ii) "Spiritul culturii e acela care ştie să iasă din mai multe reprezentaţiuni, să scoată noţiunea generală, a avea prezenţă de spirit **vrea să zică** (s.n.) a domina asupra reprezentaţiunilor." [21]

---

[7] Mioara AVRAM, 1997, p. 415.
[8] Ibidem, p. 480 şi p. 415 unde se menţionează că **deci** şi **vasăzcă** sunt *incidente devenite ticuri verbale* (s.n.).
[9] GLR^2, II, p. 427.
[10] Mioara AVRAM, 1997, p. 480.
[11] DIMITRIU, 1999, p. 794.
[12] Ibidem, p. 795.
[13] V. GLR^1, II, p. 260; GLR^2, II, p. 426.
[14] Ibidem, p. 794; Suzana Carmen DUMITRESCU, 1979, p. 103.
[15] Mioara AVRAM, 1997, p. 406-407; BULGĂR, 1995, p. 101.
[16] DIMITRIU, 1999, p. 795.
[17] Suzana Carmen DUMITRESCU, 1979, p. 104.
[18] GLR^2, I, p. 36, redactat de Mioara AVRAM.
[19] MAIORESCU, 1988.
[20] MAIORESCU, 1988, p. 99.
[21] Ibidem, p. 100.

BDD-A3626 © 2003 Ovidius University Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-16 16:55:57 UTC)

(iii) "O noţiune concordantă similă de ordinea II: de exemplu, *abc*, *ab*, *ac*, **va să zică** (s.n.) o noţiune totală ce conţine două noţiuni având note comune, [...]."[22]

3. Dicţionarele explicative şi gramaticile[23] ne indică, în ceea ce priveşte construcţia **va să zică**, două tipuri de actualizări care par să aparţină unor clase lexico-gramaticale diferite.

(A) Cazul general, prezent în aproape toate gramaticile[24], este că aceasta funcţionează ca locuţiune conjuncţională coordonatoare conclusivă cu apropieri mari de clasa lexico-gramaticală a adverbului[25] şi are o distribuţie identică cu construcţia[26] **care va (vrea, vra) să zică**, având sensurile "prin urmare, deci"[27] sau "aşadar, deci, prin urmare"[28] sau "deci, dară, aşadar, prin urmare etc."[29] ş.a.m.d.

(B) Cazul particular al lui **va (vrea, vra) să zică** priveşte o distribuţie specială a acestuia: intră în concurenţă cu verbul copulativ şi are sensul “înseamnă”.

În exemplele (i), (ii) şi (iii) din paragraful anterior **va să zică** are sensul “a însemna ”.

3.1. DOOM recomandă scrierea în două moduri a construcţiei **va să zică** (o dată cu ascunderea şi o dată cu punerea în evidenţă a "structurii verbale"[30]).

- locuţiunea conjuncţională **care va să zică** se scrie întotdeauna distanţat[31];

- **vasăzică** se scrie într-un singur cuvânt atunci când are sensurile "prin urmare, deci";

- **va să zică** se scrie distanţat când are sensul "vrea să zică" şi structura verb + verb, prin urmare când este altceva decât **vasăzică**.

Nu este clar de ce **vasăzică** nu se poate interpreta drept "vrea să zică" cu sensul "deci", şi nici de ce **va să zică** se poate interpreta "vrea să zică" şi nu "deci". La fel, de ce scriem spaţiat pe **care va să zică,** deşi nu este analizabil verb + verb, fiindcă înseamnă numai "deci"[32].

Ortografierea construcţiei în DOOM ne sugerează că am fi în faţa dihotomiei *construcţie analizabilă* vs *construcţie neanalizabilă*.

---

[22] Ibidem, p. 104.
[23] V. anexa I şi II.
[24] V. anexa I.
[25] V. anexa I.
[26] DIMITRIU, 1999, p. 794 denumeşte această construcţie "cuvânt perifrastic".
[27] DOOM.
[28] DEX[2]; pentru alte dicţionare, v. anexa II.
[29] GLR[2], II, p. 252.
[30] Mioara AVRAM, 1997, p. 286.
[31] Credem că Mioara AVRAM, 1997, nu este de acord cu această regulă de ortografie, deoarece scrie în două feluri: **care va să zică** la p. 286 şi **care vasăzică**, p. 415.
[32] DOOM.

BDD-A3626 © 2003 Ovidius University Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-16 16:55:57 UTC)

4. Presupunem că **va sa zică** / **vasazică** reprezintă dihotomia *construcție analizabilă* vs *construcție neanalizabilă*[33] corespunzătoare contextelor de "natură omonimă"[34], altfel spus, situațiilor de "omonimie între o locuțiune şi o îmbinare liberă"[35].

4.1. Prezența construcției **va să zică** în dicționarele explicative precedate de observația *expresie*[36] ne sugerează aceeaşi ipoteză: că există o conjuncție care se scrie nedistanțat şi, dimpotrivă, *altceva* decât o conjuncție, care se scrie distanțat. Acest *altceva* ar fi o *unitate frazeologică*[37] sau o *expresie*[38]. Faptul că o construcție este unitate frazeologică sau expresie nu însemnă că este şi neanalizabila[39]. Dacă din sursele menționate se poate deduce doar că **va să zică** este o construcție analizabilă, BULGĂR[40] şi BERCEANU[41] consideră explicit că **va să zică** este construcție analizabilă.

4.2. Să presupunem că **va să zică** este construcție analizabilă. În acest caz, **va să zică** se poate descompune după modelul ortografic DOOM şi anume, "verb + verb" cu sensul "vrea să însemne".

Să considerăm fraza:

(i) *Ce **va să zică** aceea să plătesc? întrebă dânsul.* ISPIRESCU (DLRLC, DLRM, DULR) şi s-o interpretam, după DOOM:

(ii) Ce va ("vrea") 1 / să zică ("să însemne") aceea 2/ să plătesc? 3 / [...]

Va "vrea" se poate substitui cu *doreşte / voieşte / pofteşte*[42], iar *să zică* se substiuie cu *înseamnă*, deşi nu există un sens "înseamnă" pentru *zice*.

În loc de (i) *Ce **va să zică** aceea să plătesc? întrebă dânsul.*

---

[33] Mioara AVRAM, 1997, p. 287: *îmbinări libere* vs *locuțiuni*; HRISTEA, 1984, p. 139: *îmbinare liberă* vs *unitate frazeologică*; Alexandrina GRĂDINARU, 1981: *construcție liberă (analizabilă)* vs *construcție legată (neanalizabilă)*; Gabriela PANĂ DINDELEGAN, 1994, p. 61: *grupare analizabilă* vs *locuțiune*; 2003, p. 252: *grup analizabil* vs *neanalizabil*; STATI, 1967, p. 57: *grup fix* şi *grup liber*.

[34] Gabriela PANĂ DINDELEGAN, 1994, p. 81.

[35] STATI, 1967, p. 57; STATI & BULGĂR, 1970, p. 140-144.

[36] V. anexa II.

[37] HRISTEA, 1984, p. 134-160, în capitolul despre frazeologie.

[38] Mai multe dicționare folosesc termenul *expresie* pentru **va să zică**: v. nota II.

[39] "Nu orice unitate frazeologică a limbii române, unitate relevantă la nivel lexical şi stilistic, are şi statut de locuțiune."(Gabriele PANA DINDELEGAN, 1994, p. 85). Acelaşi lucru este precizat şi de Hristea, p. 134 s.u., care numeşte unitățile frazeologice analizabile unități sintagmatice.

[40] BULGĂR, 1995, p. 201 îl introduce pe **va să zică** în serie cu *în concluzie, în consecință* şi alte "sintagme analizabile care exprimă concluzia".

[41] 1971, paragraful *Raționamentul şi mijloacele lingvistice de exprimare a acestuia*, p. 71 consideră pe **care va să zică** o "propoziție de legătură în frază".

[42] DSR.

BDD-A3626 © 2003 Ovidius University Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-16 16:55:57 UTC)

obținem :

(iii) *Ce doreşte / voieşte / pofteşte să însemne aceea să plătesc*?

În acestă analiză construcția este flexibilă: *Ce a vrut (va vrea) să zică*, dar nu în forma **va să zică**. Sunt enunțuri inaceptabile **Ce a va să zică* (pentru timpul trecut) sau **Ce va va să zică* (pentru timpul viitor), pentru că variantele **vrea (vra, va) să zică** sunt neflexibile, iar sensul "să însemne" nu dă socoteală de verbul *a zice*, ci de întreaga construcție. Analiza propusă nu este operantă, deci presupunerea că "expresia" / "unitatea frazeologică" **va să zică** ar putea fi gramatical analizabilă nu se confirmă. Prin urmare, **vrea (vra, va) să zică** este construcție neanalizabilă, o locuțiune (cu alte cuvinte, păstrăm presupunerea că structura ei este **va # să # zică** , la fel ca şi **vrea # să # zică**).

Stabilind că în enuntul analizat este locuțiune, considerăm că în orice enunț de acest tip **va să zică** este locuțiune.

5. In cele ce urmează vom încerca să verificăm dacă această locuțiune funcționează copulativ. Fie enunțurile:

(1) *O poliță iscălită în alb **vrea să zică** o foaie de astea, în care un găgăuță ca domnul Mihai îşi iscăleşte numele fără să puie suma ce a primit.* (Duiliu ZAMFIRESCU apud Paula DIACONESCU[43] şi IORDAN & ROBU[44]).

(2) *Vă puteți închipui ce **vra să zică** a te scălda în Bistrița, la Broşteni, de două ori pe zi, tocmai în postul cel mare!* (CREANGĂ, 1993, p. 126).

(3) *O soțietate fără prințipuri **va să zică** că nu le are*. (CARAGIALE, 1959, p. 110; exemplul apare în GLR^2, II, p. 426.)

(4) *Asta **nu vra să zică** nimica.* (ALECSANDRI apud. GLR^2, II, p. 426).

(5) *O noțiune concordantă similă de ordinea II:* [...] ***va să zică** o noțiune totală ce conține două noțiuni având note comune* [...]." (MAIORESCU, 1988, p. 104).

Paula DIACONESCU încadrează pe **vrea să zică** din enunțul (1) în categoria "verbelor copulative cu înțeles lexical"[45] sau al "copulelor lexico- gramaticale"[46]. Enunțul (1) este precedat, în lucrarea citată, de exemplul *"Bunar" **însamnă** în limba nohailor fântână*" (SADOVEANU)[47]. ***Însamnă*** – varianta fonetică regională a verbului *înseamnă* – şi ***vrea să zică*** marchează: "echivalența între două obiecte ale căror nume au funcțiune de subiect şi de nume predicativ în propoziție."[48]. **Însamnă** şi **vrea să zică** sunt încadrate în clasa verbelor la diateza activă (spre deosebire de

[43] 1957, p. 115.
[44] 1978, p. 597.
[45]1957, p.115.
[46] Ibidem, p. 106; ŞERBAN, 1964, p. 66, le denumeşte verbe *semicopulative* şi acest termen se va impune în gramatica verbului copulativ.
[47] Paula DIACONESCU, 1957, p. 115.
[48] Ibidem, p. 115.

BDD-A3626 © 2003 Ovidius University Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-16 16:55:57 UTC)

verbele la diateza reflexivă *a se numi* şi *a se chema*) şi formează predicatele "nominal-verbale"[49] ***vrea să zică o foaie*** şi ***însamnă fântână***.

După cum am văzut, dicţionarele[50] confirmă sensul "înseamnă" pentru **vrea (vra, va) să zică**.

O a doua serie de fapte se referă la context.

În enunţurile (1), (4) şi (5) **vrea (vra, va) să zică** satisface una din regulile copulativităţii, şi anume pe cea mai importantă: $Nominal_{1kn}$ - $Nominal_{2kn}$[51] părând să corespundă primei formulări a acestei condiţii pentru limba română realizată de Valeria GUŢU ROMALO[52]: (1) *o poliţă...o foaie*, (4) *asta....nimica*, (5) *o noţiune .... o noţiune*.

Enunţurile (2) şi (3) satisfac şi ele condiţii - pe care le-am numi *secundare* – de copulativitate: (2) *ce ... a te scălda*: un enunţ copulativ cu subiectul la infinitiv şi numele predicativ *ce*; (3) *o soţietate ... că nu le are*: o frază cu *nume predicativ propoziţional*[53].

A treia serie de fapte se referă la analiza în întregime a enunţurilor:

- pot fi urmate de o conjuncţie subordonatoare ("un conector frazal subordonator"[54]) care marchează un nume predicativ propoziţional;
- pot sta la la formă negativă;

A patra serie de fapte se referă la interpretarea logică a enunţurilor:

- enunţul (1) poate fi interpretat drept o definitie "lexicală"[55] ;
- (3) şi (5) sunt tot definiţii lexicale dar stilistic sunt false tautologii[56], una în limbaj popular, alta în limbaj ştiinţific;
- (4) o definiţie ostensivă, care este "un procedeu de stabilire a înţelesului unui cuvânt [...] cu indicarea obiectului desemnat."[57], una din condiţiile acestui tip de definiţie fiind realizarea "aceste este..." şi "iată un..."[58].

---

[49] Ibidem, p.113.
[50] DEX[2] intrările **care** şi **zice**; v. anexa II.
[51] Nominal = substantiv, pronume, numeral cu valoare de substantiv, orice parte de vorbire substantivată; kn = caz nominativ; 1 şi 2 poziţia de subiect şi nume predicativ.
[52] 1967, p. 305: "copulative sunt verbele care pot guverna două morfeme de nominativ".
[53] După Valeria GUŢU ROMALO, 1973, p. 115, 116: "realizarea propoziţională a poziţiei de subiect".
[54] Gabriela PANĂ DINDELEGAN, 2003, p. 247.
[55] Sau *de înregistrare* sau *recapitulativă*. Definiţiile de acest tip "nu introduc un sens nou ci consemnează anumite relaţii de sinonimie (VASILIU, 1995, p. 105, demonstrează că acest tip de relaţie nu este *sinonimie*, ci *asemănare*, fiindcă doar « aproximează sensul cuvântului ») intralingvistică între termeni şi expresii. De exemplu, celibatar = df bărbat matur necăsătorit; orb = df persoană lipsită de vedere.": POPA, 1972 (a), p. 94.
[56] GLR[2], II, p. 415-417.
[57] POPA, 1972 (b), p. 31-32.
[58] Ibidem, p. 32.

BDD-A3626 © 2003 Ovidius University Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-16 16:55:57 UTC)

5.1. Dacă substituim pe **vrea (vra, va) să zică** cu **înseamnă**, obținem enunțurile:

(1i) *O poliță iscălită în alb **înseamnă** o foaie de astea, în care un găgăuță ca domnul Mihai își iscăleşte numele fără să puie suma ce a primit.*

(2i) *Vă puteți închipui ce **înseamnă** a te scălda în Bistrița, la Broşteni, de două ori pe zi, tocmai în postul cel mare!*

(3i) *O soțietate fără prințipuri **înseamnă** că nu le are.*

(4i) *Asta **nu înseamnă** nimica.*

(5i) *O noțiune concordantă similă de ordinea II:* [...] ***înseamnă** o noțiune totală ce conține două noțiuni având note comune* [...]."

Faptul că enunțurile (1i) - (5i) prezintă următoarele caracteristici:

- sunt acceptabile;
- nu își schimbă sensul față de (1) - (5);
-pot fi urmate de o conjuncție subordonatoare care marchează un nume predicativ propozițional;
- pot sta la la formă negativă;

pare să demonstreze că **va (vrea, vra) să zică** din (1-5) sunt echivalente cu **înseamnă** din (1i-5i).

Enunțurile - (1i), (3i) şi (5i) - utilizează un verb copulativ definițional[59].

Dacă în ele **a însemna** este definițional, rezultă că şi **va (vrea, vra) să zică** din (1), (3) şi (5) poate fi definițional.

5.2. Vom continua subtituirea în propozițiile (1) - (5) cu verbul copulativ **a fi**.

Dacă substituim în enunțurile (1) - (5) locuțiunea **va (vrea, vra) să zică** cu ***este***[60], obținem enunțurile:

(1ii) *O poliță iscălită în alb **este** o foaie de astea, în care un găgăuță ca domnul Mihai își iscăleşte numele fără să puie suma ce a primit.*

(2ii) *Vă puteți închipui ce **este** a te scălda în Bistrița, la Broşteni, de două ori pe zi, tocmai în postul cel mare!*

(3ii) **O soțietate fără prințipuri **este** că nu le are.*

(4ii) *Asta **nu este** nimica.*

(5ii) *O noțiune concordantă similă de ordinea II:* [...] ***este** o noțiune totală ce conține două noțiuni având note comune* [...]."

Observăm că:

- (1 ii) şi (5 ii) sunt acceptabile, cu excepția (3ii), şi au aceleaşi sensuri ca (1i), (2i), (4i) şi (5i), de unde rezultă că şi cu (1), (2), (4) şi (5). Ne explicăm inacceptabilitatea lui (3ii) prin diferența de distribuție dintre **a fi** şi **a însemna**.

[59] Alexandrina GRĂDINARU, 1978.

[60] VASILIU, 1970, reduce toate sensurile logice ale copulei *a fi* la implicație; echivalența se poate rezolva prin implicație reciprocă.

BDD-A3626 © 2003 Ovidius University Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-16 16:55:57 UTC)

Experimentele contextuale justifică opinia că **va să zică** este copulă verbală nedreptățită de gramatica verbului copulativ, care în cel mai bun caz, o expediază la "etc."

Se ridică însă problema naturii acestei copule. Prudența dicționarelor[61] în calificarea "expresiei" **va să zică** este semnificativă. Faptul că nu se menționează natura locuțiunii atunci când nu este conjuncție, ne determină să deschidem problema privind natura verbală sau nonverbală a acestei construcții.

5.2.1. Vom discuta în cele ce urmează natura "copulei" **vrea (vra, va) să zică.**

5.2.1.1. Este ***vrea (vra, va) să zică*** **locuțiune verbală ?**

Inventarierea de către Paula DIACONESCU[62] şi IORDAN & ROBU[63] a locuțiunii **vrea să zică**, care atrage după sine şi celelalte două variante fonetice, conduc spre ipoteza naturii verbale a construcției. La fel, cele două ediții ale Gramaticii Academiei (GLR[1] şi GLR[2]) care consideră pe **va (vrea, vra) să zică** "copulă". În capitolul *Cuvintele şi construcțiile incidente*[64], se menționează că această construcție, de regulă aparținând clasei "cuvânt de umplutură", în anumite contexte are rol gramatical de *copulă*. În GLR[1] II, p. 260, tot la acelaşi capitol, este chiar mai bine explicitată funcția locuțiunii în discuție: "expresia *va să zică*, utilizată frecvent în limba vorbită cu valoare de cuvânt de umplutură, este justificată atât din punct de vedere sintactic (joacă rol de *verb* (s.n.) copulativ) cât şi lexical [...]".

După opiniile citate este indubitabil că avem de a face cu o locuțiune verbală. O locuțiune verbală poate funcționa ca verb copulativ. În lexiconul verbului copulativ în limba franceză este menționată locuțiunea *avoir l'air*.[65]

Calitatea de locuțiune verbală a lui **va (vrea, vra) să zică** este invalidată de caracterul neflexibil al acesteia, ceea ce contrazice statutul general al clasei locuțiunilor verbale[66]. (Plus demonstrația noastră de la paragraful **4.2.**)

Florica DIMITRESCU nu numai că nu inventariază o locuțiune verbală **va să zică**, dar argumentează că **va să zică** este locuțiune conjuncțională.

MDA[67], eliminând complet calitatea lui **va să zică** de expresie cu sensul "înseamnă", consideră numai situația aglutinantă **vasăzică** cu sensul "prin urmare"[68].

---

[61] V. anexa II.
[62] 1957, p. 115.
[63] 1978, p. 595, unde, la capitolul despre numele predicativ, sunt preluate exemplele şi clasificările Paulei DIACONESCU.
[64] Redactat de Fulvia CIOBANU în GLR[2].
[65] Cf. Marleene VAN PETEGHEM, 1991, p. 158.
[66] Florica DIMITRESCU, 1958, p. 95.
[67] La intrarea *vrea*.
[68] Scrierea distanțată rămâne doar pentru locuțiunea conjuncțională **care va să zică**: MDA, intrările *vrea* şi *care*.

BDD-A3626 © 2003 Ovidius University Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-16 16:55:57 UTC)

5.2.1.2. Este ***vrea (vra, va) să zică*** **o locuțiune nonverbală copulativă?**

Prin urmare, despre aceeaşi construcţie se fac două afirmații: (1) că "joacă rol de verb copulativ"[69] şi (2) că nu este decât locuțiune conjuncțională. În literatura de specialitate însă sunt considerate copule şi elemente nonverbale, cum este interjecția *iată*.[70]

5.3. Dacă **va (vrea, vra) să zică** este acelaşi lucru cu **a însemna**, cum se explică atunci faptul că în enunțurile:

(1iii) *O poliță iscălită în alb* ***vrea să zică înseamnă*** *o foaie de astea, în care un găgăuță ca domnul Mihai îşi iscăleşte numele fără să puie suma ce a primit.*

(2iii) *Vă puteți închipui ce* ***vra să zică înseamnă*** *a te scălda în Bistrița, la Broşteni, de două ori pe zi, tocmai în postul cel mare!*

(3iii) *O soțietate fără prințipuri* ***va să zică înseamnă*** *că nu le are.*

(4iii) *Asta* ***va să zică nu înseamnă*** *nimica.*

(5iii) *O noțiune concordantă similă de ordinea II:* [...]***va să zică înseamnă*** *o noțiune totală ce conține două noțiuni având note comune* [...]."

sunt acceptabile şi au acelaşi sens cu enunțurile (1) - (5) şi (1i) - (5i)? Cum explicăm compatibilitatea în acelaşi enunț a lui **va (vrea, vra) să zică** cu **înseamnă**? (Notăm că **va (vrea, vra) să zică** se poate poziționa şi înainte şi după **înseamnă)**.

Aceaşi întrebare se pune şi pentru compatibilitatea lui **v(re)a să zică** cu **a fi**:

5.4. (1iv) *O poliță iscălită în alb* ***vrea să zică este*** *o foaie de astea, în care un găgăuță ca domnul Mihai îşi iscăleşte numele fără să puie suma ce a primit.*

(2iv) *Vă puteți închipui ce* ***vra să zică este*** *a te scălda în Bistrița, la Broşteni, de două ori pe zi, tocmai în postul cel mare!*

(3iv) *O soțietate fără prințipuri* ***va să zică este*** *că nu le are.* Ne explicăm că aceast enunț este corect față de (3ii) prin faptul că **va să zică** impune lui **a fi** sensul "înseamnă", pe care **a fi** îl pierde în (3ii).

(4iv) *Asta* ***nu este*** *nimica.*

(5iv) *O noțiune concordantă similă de ordinea II:* [...] ***va să zică este*** *o noțiune totală ce conține două noțiuni având note comune* [...]."

Dar două copule nu pot aparține aceluiaşi enunț. Dacă punem alături pe **a fi** cu **înseamnă** obținem:

(1v) **O poliță iscălită în alb* ***înseamnă este*** *o foaie de astea, în care un găgăuță ca domnul Mihai îşi iscăleşte numele fără să puie suma ce a primit.*

(2v) **Vă puteți închipui ce* ***înseamnă este*** *a te scălda în Bistrița, la Broşteni, de două ori pe zi, tocmai în postul cel mare!*

(3v) **O soțietate fără prințipuri* ***înseamnă este*** *că nu le are.*

(4v) **Asta* ***nu înseamnă este*** *nimica.*

---

[69] GLR[1], II, p. 260.

[70] Cf. BULGĂR, 1968, p. 39 şi 1995, p. 139; şi cf. CONSTANTINESCU - DOBRIDOR, 1994, p.143: "*Obținerea diplomei* - ***iată*** *obiectivul său.* (= *Obținerea diplomei* ***este*** *obiectivul său*)".

BDD-A3626 © 2003 Ovidius University Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-16 16:55:57 UTC)

(5v) **O noțiune concordantă similă de ordinea II:* [...] ***înseamnă este*** *o noțiune totală ce conține două noțiuni având note comune* [...]."

Enunțurile (1v - 5v) nu sunt acceptabile. Rezultă din această demonstrație că locuțiunea **vrea să zică** nu este copulă.

5.5. Substituim pe **vrea să zică** cu construcțiile echivalente cu sens conclusiv: **deci**, **aşadar**, **prin urmare**.

(1vi) *O poliță iscălită în alb* ***înseamnă deci*** (***aşadar, prin urmare***) *o foaie de astea, în care un găgăuță ca domnul Mihai îşi iscăleşte numele fără să puie suma ce a primit.*

(2vi) *Vă puteți închipui ce* ***înseamnă deci*** (***aşadar, prin urmare***) *a te scălda în Bistrița, la Broşteni, de două ori pe zi, tocmai în postul cel mare!*

(3vi) *O soțietate fără prințipuri* ***înseamnă deci*** (***aşadar, prin urmare***) *că nu le are.*

(4vi) *Asta* ***nu înseamnă deci*** (***aşadar, prin urmare***) *nimica.*

(5vi) *O noțiune concordantă similă de ordinea II:* [...] ***înseamnă deci*** (***aşadar, prin urmare***) *o noțiune totală ce conține două noțiuni având note comune* [...]."

Enunțurile (1vi-5vi):

- sunt acceptabile
- au acelaşi sens cu enunțurile (1-5)

Variantele **vrea (vra, va)** îşi « dezvăluie » sensuri ca **deci (aşadar, prin urmare),** ca atare nu sunt copule, ci locuțiuni conjuncționale sau adverbiale. Aflându-se în poziția contextuală a verbului copulativ şi implicând şi ele, ca toate construcțiile conclusive sensul "ceea ce înseamnă" , au fost considerate, greşit, copule. Poziția şi sensul lui **va să zică** nu funcționează decât ca "semn" pentru o copulă (**a însemna** sau **a fi)** *in absentia*, sau un verb noncopulativ sinonim cu **a însemna** (cum ar fi *a reprezenta*, *a semnifica*, care nu satisfac regula copulativității de a fi incompatibile cu un obiect direct[71]), dovadă compatibilitatea lui **vrea (vra, va) să zică** cu **înseamnă** (care se poate extinde şi la sinonimele tranzitive ale acestuia) în enunțurile (1iii - 5iii).

6. **Concluzii**

Poziția lui **va să zică** este de neclintit până în momentul în care îl alăturăm pe **înseamnă** prin identificarea elipsei acestuia. După adăugarea lui **înseamnă**, **va să zică** capătă *mobilitatea* lui **deci**[72];

- **va să zică** alături de **înseamnă** are nu numai o anumită mobilitate, dar poate fi suprimat;

- **va să zică** (în context de copulativitate) nu marchează un raport de coordonare conclusivă, ci este locuțiune adverbială "cu sens explicativ"[73];

---

[71] VASILIU & Sanda GOLOPENȚIA-ERETESCU, 1969, p. 101.

[72] "În principiu conjuncția se pune înaintea propoziției pe care o introduce. Excepție fac ***deci*** (s.n.), *însă* şi uneori *dar*, care pot fi puse şi în mijlocul sau (primele două) chiar la sfârşitul propoziției": GRAUR, 1973, p. 171.

BDD-A3626 © 2003 Ovidius University Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-16 16:55:57 UTC)

- acestei locuțiuni adverbiale îi putem atribui şi sensul conjuncțiilor coordonatoare conclusive, cum am procedat, dar şi sensurile apozitive *mai exact*, *cu alte cuvinte* etc. atribuite de DIACONESCU[74] (v. anexa I) şi sensul "adică" atribuit de IORDAN[75] locuțiunii **care va să zică** şi tot "adică" atribuit de ŞERBAN[76] lui **deci** şi **aşadar** şi chiar sensul etimologic al lui **deci** "de aici"[77]. Ca şi construcțiile *altfel spus*, *cu alte cuvinte* ar putea fi considerat un *operator metalingvistic* după Ion BÂTEA şi Ioana BÂTEA, 1982.

Va să zică în contextele verbului copulativ semnalează absența verbului copulativ "înseamnă " şi atrage atenția asupra temei. Ca modalitate de atragere a atenției, s-ar putea să fie utilizat şi de vorbitorii care îşi încep enunțul cu conjuncții conclusive (v. paragraful 1), ceea ce nu face ca aceste utilizări ale enunțului să fie mai corecte. Dar este mai simplu de explicat că « atrag atenția », decât că stabilesc un fals raport de coordonare conclusivă. De altfel există lucrări care exclud din tipologia conjuncției coordonatoare coordonarea conclusivă[78].

Construcția **vrea (vra, va) să zică** este condiția unui tip de elipsă[79] pentru verbul copulativ **a însemna** sau **a fi** cu sensul "a însemna" (dar şi pentru alte verbe care scot însă o propoziție din clasa enunțurilor copulative). Prin lipsa legăturilor sintagmatice în enunț, după ce rolul său de « semnalizator » se sfârşeşte, este inserțiune incidentă. In exact aceeaşi situație contextuală specială este şi interjecția *iată* considerată copulă. Această situație este în concordanță cu afirmația Mioarei AVRAM[80] care semnalează la capitolul despre construcțiile incidente pe *iată* (caracteristic stilului publicistic), *deci* şi pe *vasăzică*.

ANEXA I

CANDREA, 1899: capitolul conjuncții: **va să zică** "c'est-à-dire"; Mioara AVRAM, 1997, p. 415 şi passim. la p. 286: "îmbinările conclusive" sunt "mai curând locuțiuni adverbiale"; Rodica BOGZA-IRIMIE, 1989, p. 215: "Coordonarea conclusivă se realizează prin câteva adverbe şi locuțiuni adverbiale: *deci...va să zică*...."; BULGĂR, 1968, p. 99 şi 1995, p. 201; CONSTANTINESCU-DOBRIDOR , 1994, p. 330; DIACONESCU, 1989, p. 147: **vasăzică** intră în serie cu *cu alte cuvinte, cu un cuvânt, altfel spus (zis), mai bine-zis, mai exact (spus)*,

[73] ŞERBAN, 1974, p. 105-106 afirmă că nu există coordonare conlusivă la nivelul propoziției.
[74] 1989, p. 147.
[75] 1956, p. 666.
[76] 1974, p. 106.
[77] GRAUR, 1968, p. 36; în virtutea sensului etimologic, Sabina TEIUŞ, 1980, p. 87 îl consideră pe **deci** complement de mod conclusiv.
[78] Cf. Sabina TEIUŞ, 1980 şi SARAMANDU, 2003.
[79] Alte tipuri de elipse ale verbului copulativ, după GLR[2], II, 1966, p.100-101, capitol redactat de Laura VASILIU, sunt: (i) *Poezie – sărăcie* şi (ii) *Cum e turcul, şi pistolul*.
[80] 1997, p. 405-407.

BDD-A3626 © 2003 Ovidius University Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-16 16:55:57 UTC)

pe româneşte zis şi serveşte "la marcarea apoziţiei de identificare prin *introducerea unei note interpretative din partea vorbitorului*.(s.n.)"; DIMITRIU, 1999, p. 794: consideră că există "omonimia *adverb conclusiv* vs. *conjuncţie conclusivă*" şi denumeşte pe *care v(r)a să zică* "cuvânt perifrastic"; Suzana Carmen DUMITRESCU, 1979, p. 103-104 şi 230, "Se observă că unele conjuncţii conclusive (*deci*) pot exprima şi alte raporturi sintactice decât cel care constituie sensul lor de bază"; GLR[1], II, p. 167; GLR[2], I, p. 310: *deci* şi *aşadar* sunt adverbe explicative care, în frază, "cumulează" şi "funcţiunea de conjuncţii" iar în GLR[2], II, p. 252-253, **(care) va să zică** locuţiune coordonatoare conclusivă; ibidem, p. 426: (care) v(r)a să zică atunci « când îşi pierde înţelesul copulativ » capătă valoare de conjuncţie »; HODIŞ, 1990, p. 64 ş.u. demonstrează sinonimia adverbelor "apozitive" (numite astfel după STATI & BULGĂR, 1970, p. 38) *adică*, *anume* cu adverbele sau locuţiunile adverbiale *vasăzică*, *... cu alte cuvinte* etc.; IORDAN, 1956, p. 666 (locuţiune adverbială cu sensul "adică, aşadar"), 696-697 (locuţiune adverbială, care realizează coordonarea conclusivă); 472 (locuţiune adverbială provenită dintr-o structuctură verbală ca şi *parcă* < *pare* + *că*, regionalismele *basam* < *bag s(e)amă*, *mătincă* "probabil" < *mă tem că* etc. (despre alte adverbe formate asemănător, fără **(care) va (vrea, vra) să zică**, v. NICA, 1988, p. 157); 696-697 (locuţiune adverbială, care realizează coordonarea conclusivă) şi passim; IORDAN & ROBU, 1978, p. 527: coordonarea conclusivă în interiorul propoziţiei se poate interpreta ca marcă de subînţelegere a predicatului : *pleacă poimâine, **aşadar** (pleacă) la 6 martie*; IRIMIA, 1983, p. 240; ŞERBAN, 1974, p. 105 demonstrează că *deci* la nivelul propoziţiei nu este un coordonator conclusiv, ci un adverb explicativ cu sensul "adică »; Sabina TEIUŞ, 1980: nu există coordonare conclusivă nici la nivelul frazei; TRANDAFIR, 1982, p. 139: conjuncţiile şi locuţiunile conjuncţionale conclusive: *aşadar, ca atare, dar(ă), de aceea, drept aceea, drept care, în concluzie, în consecinţă, **(care) va (vrea, vra) să zică**, or, prin urmare, şi* etc.

ANEXA II

În dicţionare

Sensurile locuţiunii **(care) va (vra, vrea) să zică** atribuite de dicţionare sunt următoarele:

I. DA (1927, intrarea **care**) defineşte pe **care va sa zică** (fără nici o specificare asupra statutului lexico-gramatical: "ceea ce însemnează, de unde urmează, drept aceea, adecă", cu exemplele:

(1) *Orizonul politic s-o posomorât!... **Care vra să zică** iar bejenie!* ALECSANDRI.

(2) ***Care va să zică** eu lipsesc d-acasă de vro 16 - 17 ani.* STĂNCESCU.

II. DLRLC (1955, intrarea **care)**, **care va** (sau **vra**) **să zică** sau (rar) **care cum s-ar prinde** (DA prezintă separat pe **care cum s-ar prinde**), menţionează că cele două construcţii sunt locuţiuni conjuncţionale cu sensurile: "ceea ce înseamnă, de unde urmează, prin urmare, cu alte cuvinte" confirmarea sensurilor este realizată prin trei texte:

(1) ***Care va să zică**, unde nu înţelegeti d-voastră politica, hop! numaidecât trădare! Ne-am procopsit!* CARAGIALE

(2) *Orizontul politic s-a posomorât!... **Care vra să zică** iar bejenie!* ALECSANDRI (acelasi exemplu din DA, cu actualizări fonetice din limba literară).

(3) *N-avea cai? ... **care cum s-ar prinde** ...te-ademenise ... cu vorbe dulci.* ALECSANDRI (acelasi exemplu din DA).

BDD-A3626 © 2003 Ovidius University Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-16 16:55:57 UTC)

(2) şi (3) sunt acelaşi exemple din DA.

La intrarea **zice**, în DLRLC apare pentru prima oară diferenţierea lui **vrea** (sau *vra, va*) *să zică* pentru două categorii de sensuri: "a) înseamnă, are sensul, semnificaţia, valoarea, importanţa" şi "b) conjuncţională, deci". Sensurile a) sugerează valoarea verbală a construcţiei, iar sensurile b) valoarea de conjuncţie coordonatoare conclusivă. Ambele categorii de sensuri, a) şi b), stau sub specificarea *expresie*. Confirmarea sensurilor a) este realizată prin textele următoare:

(1) *Ce **va să zică** aceea să plătesc? întrebă dânsul*. ISPIRESCU.

*(*2) *Eu ştiu ce **vra să zică** durerea de inimă, bat-o pârdalnica s-o bată!* CREANGĂ.

(3) *Avea ochi albaştri, ceea ce **vra să zică** mult, şi era frumos băiet*. EMINESCU.[81]

(4) *Ce **vrea să zică** schimbarea asta repede?* BOLINTINEANU.

(5) *Refuxul **vra sa zică** când să umflă apa şi să varsă la uscat*. DRAGHICI.

III. DLRM (1958, intrarea **care**, consideră pe **care va** (sau **vra**) **să zică** locuţiune conjuncţională cu sensurile ” ceea ce înseamnă, prin urmare ”. La intrarea **a zice** reia explicaţiile şi câte un exemplu din DLRLC referitoare la **vrea (vra, va) să zică** (denumită *expresie*): unul verbal, (a) "înseamnă, are sensul, semnificaţia, valoarea" *Ce **va să zică** aceea să plătesc? întrebă dânsul.* ISPIRESCU şi unul conjuncţional, (b) "deci" ***Va să zică** pleci*.

IV. DEX^2, la intrarea **care**, menţine sensurile "ceea ce înseamnă, prin urmare", iar la intrarea **zice**, la fel: "a) înseamnă, are sensul, semnificaţia, valoarea..."; b) aşadar, deci, prin urmare", ambele sensuri sub specificarea *expresie*.

V. DULR (1998, intrarea **vrea**) (care) vrea (sau va) să zică: a) “înseamnă, spune, semnifică ”; b) “aşadar, deci”; este tratată separat construcţia ce vrea (sau va) să zică asta (sau, rar, aceea), cu sensul “ce înseamnă asta”; exemplele care se dau sunt din DLRLC.

VI. MDA (2001-2003), la intrarea **care**, **care va (vra) să zică,** considerată ceaea ce este, adică locuţiune conjuncţională, este explicată prin două sensuri: “ceea ce înseamnă” şi “prin urmare”, iar **va să zică**, la intrarea **vrea**, tot cu două sensuri: “prin urmare” şi “adică” (când este aglutinat) şi “are semnificaţia de…” cu sinonimele *înseamnă* şi *semnifică*. “**Va** (sau **vrea**, învechit şi popular *vra*)” este considerată pentru prima dată într-un dicţionar, “locuţiune”.

Rezultă că:

-există o diferenţă de distribuţie între **care va să zică** şi **va să zică**. **Care va să zică** este numai locuţiune conjuncţională, în timp ce **va să zică** este şi locuţiune conjuncţională, şi *altceva* (o "expresie");

-este pusă în evidenţă o dihotomie *expresie* vs *locuţiune conjuncţională* (la intrarea **zice**), anticipată de lucrarea normativă *Limba română corectă*[82] ; MDA anulează această dihotomie;

-sensurile construcţiei **(care) va (vrea, vra) să zică** permit ca aceasta să fie interpretată şi ca locuţiune conjuncţională coordonatoare conclusivă, şi ca locuţiune adverbială, şi ca verb copulativ;

-sensul "adică" este menţionat doar în DA şi MDA.

[81] DELLR, intrarea **vrea**, reia exemplul, menţionând, la fel ca şi celelalte dicţionare, că "**vrea** (sau **va vrea**) **să zică**" este o *expresie*.

[82] BREBAN (coordonator), p. 1973, p. 143 şi 145.

BDD-A3626 © 2003 Ovidius University Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-16 16:55:57 UTC)

BIBLIOGRAFIE

I. Izvoare:
CARAGIALE, 1959: Ion Luca CARAGIALE, *Opere*, vol 1, (*Teatru*), Editura Minerva, Bucureşti.
CREANGĂ, 1993: Ion CREANGĂ, *Opere*, Editura Fundației Culturale Române, Bucureşti.
MAIORESCU, 1988: Titu MAIORESCU, *Scrieri de logică*, Editura Ştiințifică şi Enciclopedică, Bucureşti.

II. Dicționare:
DA: *Dicționarul limbii române, întocmit şi publicat după îndemnul Majestății Sale Regelui Carol I*, Tomul I, Partea II, Fascicula II, Editura Cultura Națională, Bucureşti, 1927.
DELLR: Gabriela DUDA & Aglaia GUGUI & Marie Jeanne WOJCICKI, *Dicționar de expresii şi locuțiuni ale limbii române*, Editura Albatros, Bucureşti, 1985.
DEX[2:] *Dicționar explicativ al limbii române*, Ediția a II-a, Editura Univers Enciclopedic, Bucureşti, 1996.
DLRLC: *Dicționarul limbii române literare contemporane* (4 vol.), Bucureşti, 1957.
DOOM: *Dicționarul ortografic, ortoepic şi morfologic al limbii române*, Editura Academiei RSR, Bucureşti, 1982.
DSR: Luiza SECHE & Mircea SECHE, *Dicționarul de sinonime al limbii române*, Editura Academiei RSR, Bucureşti, 1982.
DULR: Lazăr ŞĂINEANU, *Dicționar universal al limbii române*, Editura Litera, Chişinău, 1998.
MDA: *Micul dicționar academic*, 4 vol., Editura Univers Enciclopedic, Bucureşti, 2001-2003.

III. Studii şi articole:
Mioara AVRAM, 1997: *Gramatica pentru toți*, (Ediția a II-a revăzută şi adăugită), Editura Humanitas, Bucureşti (Ediția I, 1986).
Ion BÂTEA & Dana BÂTEA: *Observații asupra lui **sau** apozitiv*, în "Limba română", XXXI, 1982, nr. 2, p. 117-126.
BERCEANU, 1971: Barbu B. BERCEANU, *Sistemul gramatical al limbii române (reconsiderare)*, Editura Ştiințifică, Bucureşti.
Rodica BOGZA-IRIMIE, 1989: *Gramatică practică în texte literare româneşti*, Editura Ştiințifică şi Enciclopedică, Bucureşti.
BREBAN (coordonator), 1973: Vasile BREBAN (coordonator), Maria BOJIN & Elena COMŞULEA & Doina NEGOMIREANU & Valentina ŞERBAN & Sabina TEIUŞ, *Limba română corectă (Probleme de ortografie, gramatică, lexic)*, Editura Ştiințifică, Bucureşti.
BULGĂR, 1968: Gheorghe BULGĂR, *Limba română* (*Sintaxă şi stilistică*), Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti.
BULGĂR, 1995: Gheorghe BULGĂR, *Limba română* (*Fonetică. Lexic. Morfologie. Sintaxă. Stilistică*), Editura Vox, Bucureşti.
CANDREA, 1899: I.-A. CANDREA, *Cours complet de grammaire roumaine*, Troisième édition, Edition de la Cartea Românească (f.a.), ediția I.

BDD-A3626 © 2003 Ovidius University Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-16 16:55:57 UTC)

CONSTANTINESCU-DOBRIDOR, 1994: Gh. CONSTANTINESCU-DOBRIDOR, *Sintaxa limbii române*, Editura Ştiinţifică, Bucureşti.
DIACONESCU, 1989: Ion DIACONESCU, *Probleme de sintaxă a limbii române actuale*, (*Construcţie şi analiză*), Editura Ştiinţifică şi Enciclopedică, Bucureşti.
Paula DIACONESCU, 1957: *Rolul elementului verbal în componenţa predicatului nominal*, în "Studii de gramatică", vol. al II-ea, Editura Academiei, Bucureşti, p. 105 - 120.
DIMITRIU, 1999: Corneliu DIMITRIU, *Tratat de gramatică a limbii române. 1. Morfologia*, Institutul European Iaşi.
Florica DIMITRESCU, 1958: *Locuţiunile verbale în limba română*, Editura Academiei, Bucureşti.
Suzana Carmen DUMITRESCU, 1979: *Coordonarea prin joncţiune în limba română*, Editura Ştiinţifică şi Enciclopedică, Bucureşti.
GLR[1]: *Gramatica limbii române*, vol. I şi II, Editura Academiei, Bucureşti, 1954.
GLR[2]: *Gramatica limbii române*, vol. I şi II, Ediţia a II-a revăzută şi adăugită, Tiraj nou, Editura Academiei, Bucureşti, 1966.
GRAUR, 1968: Alexandru GRAUR, *Tendinţele actuale ale limbii române*, Editura Ştiinţifică, Bucureşti.
GRAUR, 1973: Alexandru GRAUR, *Gramatica azi*, Editura Academiei, Bucureşti.
Alexandrina GRĂDINARU, 1978: *Propoziţia copulativă în limba română (Descriere structurală)*, Teză de doctorat, conducător ştiinţific: Emanuel Vasiliu, Bucureşti (în mss. La Biblioteca Academiei Române).
Alexandrina GRĂDINARU, 1981: *Construcţii legate şi construcţii libere**: cine ştie ce (cine, unde)***, în "Însemnări didactice", Constanţa, p. 46-53.
Valeria GUŢU ROMALO, 1967: *În problema clasificării verbelor (Încercare de clasificare sintagmatică*), în vol. *Elemente de lingvistică structurală*, Editura Ştiinţifică, p. 291-305.
Valeria GUŢU ROMALO, 1973: *Sintaxa limbii române*, (*Probleme şi interpretări*), Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti.
IORDAN, 1956: Iorgu IORDAN, *Limba română contemporană*, Editura Ministerului Învăţământului, (Bucureşti).
IORDAN & ROBU, 1978: Iorgu IORDAN & Vladimir ROBU, *Limba română contemporană*, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti.
IRIMIA, 1983: Dumitru IRIMIA, *Structura gramaticală a limbii române* (Sintaxa), Editura Junimea, Iaşi.
NICA, 1988: Dumitru NICA, *Teoria părţilor de vorbire* (*Cu aplicaţii la adverb*), Editura Junimea, Iaşi.
Gabriela PANĂ DINDELEGAN, 1994: *Teorie şi analiză gramaticală*, Editura Coresi, Bucureşti.
Gabriela PANĂ DINDELEGAN, 2003: *Elemente de gramatică. (Dificultăţi, controverse, noi interpretări)*, Editura Humanitas Educaţional, Bucureşti.
POPA, 1972 (a): Cornel POPA, *Teoria definiţiei*, Editura Ştiinţifică, Bucureşti.
POPA, 1972 (b): Cornel POPA, *Teoria cunoaşterii*, Editura Ştiinţifică, Bucureşti.
SARAMANDU, 2003: Nicolae SARAMANDU, *Studii aromâne şi meglenoromâne*, Editura Ex Ponto, Constanţa.
STATI, 1967: Sorin STATI, *Teorie şi metodă în sintaxă*, Editura Academiei, Bucureşti.

BDD-A3626 © 2003 Ovidius University Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-16 16:55:57 UTC)

STATI & BULGĂR, 1970: Sorin STATI & Gh. BULGĂR, *Analize sintactice şi stilistice*, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti.
ŞERBAN, 1964: Vasile ŞERBAN, *Curs practic de sintaxă a limbii române*, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti.
ŞERBAN, 1974 : Vasile ŞERBAN, *Teoria şi topica propoziţiei în româna contemporană*, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti.
Sabina TEIUŞ, 1980: *Coordonarea în vorbirea populară românească*, Editura Ştiinţifică şi Enciclopedică, Bucureşti.
Aida TODI, 2001: *Elemente de sintaxă românească veche*, Editura Paralela 45, Piteşti.
TRANDAFIR, 1982: Gh. D. TRANDAFIR, *Probleme controversate de gramatică a limbii române actuale*, Editura Scrisul Românesc, Craiova.
Marleen VAN PETEGHEM, 1991: *Les phrases copulatives dans les langues romanes*, Egert, Wilhelmsfeld, Germania.
VASILIU, 1970: Emanuel VASILIU, *Elemente de teorie semantică a limbilor naturale*, Editura Academiei, Bucureşti.
VASILIU, 1995: Emanuel VASILIU, *Elemente de filosofie a limbajului*, Editura Academiei, Bucureşti.
VASILIU & Sanda GOLOPENŢIA-ERETESCU, 1969: Emanuel VASILIU & Sanda GOLOPENŢIA-ERETESCU, *Sintaxa transformaţională a limbii române*, Editura Academiei, Bucureşti.

BDD-A3626 © 2003 Ovidius University Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-16 16:55:57 UTC)